

Minister, at dette havde en ganske foreløbig Karakter. Det var den højtærede Ministers Tanke, hvis dette Forslag blev gennemført i denne Samling, at søge nedsat en Kommission af sparekasse- og bankkyndige Mænd samt Repræsentanter for Rigsdagen for at udarbejde en samlet Lovgivning: en Sparekasselov, en Banklov og en Aktielov.

Det forekommer mig, at ved denne Udtalelse har det foreliggende Lovforslag tabt det væsentligste af sin Betydning. Thi Spørgsmaalet er jo: Er der en øjeblikkelig Trang til dette Lovforslag, eller er der det ikke? Og det tror jeg ikke, man tør sige, at der i Virkeligheden er. Den nuværende Lov har virket i 30 Aar, og det er egentlig gaaet nogenlunde godt. Der kan være en Grund til Lovforslagets Fremsettelse, som blev berørt af det ærede 11te kongevalgte Medlem (Falbe-Hansen), idet han udtalte, at der var kommet en vis Nervøsitet i Befolkningen, og at Befolkningen trængte til Beroligelse. Dette Formaal, tror jeg, vilde være naaet lige saa godt, saafremt man havde nedsat denne Kommission straks og straks havde søgt at komme til Bunds i dette Forhold. Thi det er ganske klart, forekommer det mig, at dette Lovforslag ikke alene er en foreløbig Lov, men ogsaa en højst utilstrækkelig Lov. Det har vist sig, hver Gang der har været noget Røre i Sparekasserverdenen, naar der er sket noget, er den Tanke kommen frem at søge at faa ændret Lovgivningen, og man har da tænkt paa mere Tilsyn, skarpere Forholdsregler overfor Sparekasserne, saaledes at der skulde tilvejebringes mere Betyggelse. Det skete i 1880, da vi fik den nuværende Lov. Ogsaa denne var i væsentlig Grad foranlediget ved, at der havde været forskellige Kalamiteter og blandt andet en temmelig stor Historie i Aarhus. Da traadte Rigsdagen til og fik lavet den nugældende Lov, som har virket siden. Om denne Lov, som blev givet i 1880, kan det siges, at den betød et ganske betydeligt Fremskridt. Efter de daværende Forhold i 1880 betød denne Lov, som vi nu have, noget ganske betydeligt, og i saa Henseende er den berettiget, og det var rigtigt, at den kom. Men det tror jeg ikke, at man kan sige om det forelagte Lovforslag. Som enhver vil se af den Sammenligning, som findes bag i Lovforslaget, er det ikke i meget, og jeg turde maaske sige ikke i noget meget væsentligt forskelligt fra den nugældende Lov. Det forekommer mig derfor, som sagt, at det naturligste og rigtigste var at

nedsætte Kommissionen straks og ikke gøre dens Nedsættelse afhængig af, hvorvidt denne Lov gaar igennem i denne Samling eller ej. Af Ministerens Udtalelser synes det at fremgaa, at hvis denne Lov ikke gaar igennem, vil Kommissionen heller ikke blive nedsat, og det forekommer mig ikke at være rigtigt. En Kommission maatte selvfølgelig tage denne Sag op og undersøge den til Bunds. Den maatte søge at faa ordnet det Forhold, som er mellem Sparekasserne og Bankvæsenet, maatte søge at jævne dette Forhold, som har givet Anledning til saa megen Diskussion og saa mange forskellige Ting, og den maatte søge at ordne Forholdet saaledes, at Sparekassernes Selvstyre ikke gik alt for meget tabt. Det er ikke saaledes, jeg just absolut her i dette Tilfælde holder paa Selvstyre. Man har benævnt dette med forskellige Ord, man har benævnt det Dispositionsret, Frihed og Selvstyre. Det er ikke saaledes, at jeg absolut holder paa, at dette skal gennemføres fuldt ud. Det skal gennemføres saa vidt muligt, hvis man kan, men ellers maa Betryggelsen for Befolkningen være det væsentligste, og Friheden og Selvstyret indenfor Sparekassen maa komme i anden Række. Disse Ord lyde for Resten heller ikke saa godt under de nuværende Forhold, og jeg forstaaer ikke, hvorfor man har taget saa meget Hensyn dertil ved dette Forslags Forelæggelse. Thi naar man ser paa de forskellige Sparekasser ude omkring i Landet, finder man mange besynderlige Forhold. Jeg kender f. Eks. en Sparekasse, hvor Sparerne have saa let Adgang til at blive Aktionærer, at de kun behøve at baandlægge 10 Kr. i deres Sparekassébog, saa kunne de deltage i Kassens Styrelse, i Valg af Bestyrelse, selv blive valgte ind i Bestyrelsen og i det hele taget have fuldstændig Medlemsret i Sparekassen. Her har man gennemført Selvstyret saa vidt som det paa nogen Maade, synes det mig, kan gøres. Men ser man til det andet Yderpunkt, er der ogsaa her i Landet Sparekasser, som egentlig kun bestaa af en selvsupplerende Bestyrelse, hvor Sparerne, Aktionærerne, ere borte, hvor der kun eksisterer en Bestyrelse til Rest, en Bestyrelse, som ved Afgang supplerer sig selv. At tale om Selvstyre og Frihed i en selvejende Institution, som styres paa den Maade, turde næsten være noget af en Parodi. Thi i dette Tilfælde have Sparerne aldeles intet at sige; det er kun disse ganske enkelte Mænd, der ere Sparekassen og Sparerne, og de disponere, som